

Finansminister Siv Jensen

11. august 2015

Vår ref. 458599/v1

Deres ref.

Krise i oljeindustrien – forslag til tiltak

Vi viser til møte mellom finansminister Siv Jensen og NITO 4. august, hvor NITO ble oppfordret til å komme med konkretiserte innspill i løpet av en uke.

Situasjonen i petroleumsindustrien er etter NITOs syn dramatisk. Det meldes om stillingskutt hittil på i størrelsesorden 22 000 stillinger. Det har vært en kraftig vekst i ledigheten for ingeniører og teknologer. Mange av de varslede nedbemanningsprosessene er ennå ikke gjennomført, og antall nedbemannede vil fortsette å stige.

Vi ser at aktivitetsnivået innen petroleumsindustrien har vært svært høyt de siste årene, og at en viss nedskalering er naturlig. Vi er likevel bekymret for det dramatiske omfanget av reduksjon i oppdrag, ikke minst innen vedlikehold og modifikasjon av eksisterende plattformer¹. Dette fører til masseoppsigelser i leverandørindustrien, og at næringen mister spisskompetanse som vil være avgjørende for fremtidig utvikling av norsk petroleumsindustri. Behovet for kompetanse vil øke som følge av høyere krav til utvinning og sikkerhet når stadig mer krevende områder av norsk sokkel skal bygges ut og vedlikeholdes. NITO mener det er behov for tiltak for å beholde verdifull kompetanse i næringen. Samtidig må det settes i verk tiltak for å omstille kompetanse som må gå over til andre næringer.

NITO har i tidligere innspill til departementet (av 25.6 2015) lansert «*Innovasjon i Petro*», hvor vi oppfordrer regjeringen til å starte en oljedugnad for olje- og gassnæringen hvor arbeidsgivere og arbeidstakerorganisasjoner deltar sammen med utdanningsinstitusjoner, NAV, kommuner og fylker m.v. Målet er å sikre at verdifull kompetanse ikke flytter ut av de sterkest berørte regionene, for å sikre fortsatt rekruttering og for å benytte muligheten til mer innovasjon i sektoren. Vi mener regjeringen bør bevilge overføringer til en regionalt basert pakke, «*Innovasjon i Petroleum*», som stiller omstillingsmidler til rådighet for NAV og øremerkede midler til teknologiutviklingsprosjekter til Innovasjon Norge. Et slikt prosjekt kan sørge for at Norge bevarer spisskompetansen i næringen, sikre rekruttering og ikke minst bidra til å øke innovasjonstakten.

NITO mener det er fornuftig å utnytte situasjonen nå som stimulerende tiltak ikke skaper press i markedet. Gode, bærekraftige og kostnadseffektive løsningene kan unngås med felles innsats. I denne situasjonen kan oljeselskapene og leverandørindustrien forske mer og utvikle gode og effektive rutiner for vedlikehold, kostnadseffektive modifikasjoner, økt utvinningsgrad og forbedringer innen oljevernberedskap. Dette er også en gylden mulighet til å ta igjen utestående oppgaver og gjennomføre HMS-forbedringer og miljøtiltak på alle anlegg, f. eks. optimalisere/oppgradere lokale kraftanlegg (gasturbiner) for å øke virkningsgraden, installere varmegjenvinningsanlegg, slukke fakkelløp mm. NITO foreslår en tiltakspakke fra staten som kan bidra med finansieringsbistand som operatørselskapene kan søke om til ulike prosjekter. Oljeserviceselskapene forteller om flere prosjekter innen vedlikehold og modifikasjon er kansellert eller utsatt som følge av lav oljepris, Gjennomføring av noen av disse prosjektene vil føre til god ressursutnyttelse og redusert press når markedet snur og utsatt vedlikehold må tas igjen.

---

¹ Som utgjør grunnlaget for høy oppetid og stabil produksjon og leveringssikkerhet.

Som en del av dugnaden bør det også gis støtte til bedrifter/virksomheter som tilbyr ingeniører omskolering/ny fagspesifikk kompetanse. Også virksomheter i andre bransjer må få slik støtte, f.eks. kommunal virksomhet, bygg & anlegg etc. Det aller viktigste for NITO er å holde ingeniørene i arbeid med ingeniøroppgaver. Om disse ingeniørene som flytter over til en annen bransje/sector senere vil/kan jobbe i oljebransjen igjen, er erfaringene fra andre deler av samfunnet være nyttig.

For å sikre samarbeid mellom bedrift og universitet/ høgskole f. eks. gjennom studentoppgaver i bedrifter innen petroleumsindustrien, mener NITO det bør tilbys økonomiske incitament fra myndighetene. Det vil sikre student-bedriftssamarbeid, samtidig som vi unngår at bedrifter i dagens situasjon unnlater å ta imot studenter fordi all arbeidstid må brukes til direkte inntektsbringende konsulentarbeid.

NITO mener dessuten ordningen med bedriftsintern opplæring kan synliggjøres bedre og justeres for å kunne benyttes bedre i dagens situasjon. Etter de signalene NITO får fra våre tillitsvalgte er det spesielt tre forhold ved dagens ordning med Bedriftsintern opplæring som kan bli bedre:

For det første synes ordningen å være for lite kjent blant mange arbeidsgivere i omstillingsprosesser og i bedrifter som vurderer å nedbemanne. En årsak til dette kan være at også rådgiverne på de lokale NAV kontorene kjenner for dårlig til ordningen. Det vil derfor være viktig at ordningen gjøres bedre kjent internt. Etter NITOs syn er det videre viktig at NAV både gjennom sitt generelle informasjonsarbeid og overfor bedrifter som melder inn at de er i nedbemanningsprosesser i sterkere grad informerer om de mulighetene som ligger i Bedriftsintern opplæring, gjerne sett i sammenheng med andre virkemidler Arbeids- og velferdsetaten rår over. Etter vår mening er det viktig at dette arbeidet gjøres før det tas beslutninger i virksomhetene om nedbemanning og permitteringer. NITO mener derfor at tilbudet om bedriftsintern opplæring bør løftes frem både på NAVs hjemmesider og gjennom resten av NAVs arbeid mot utsatte virksomheter.

For det andre, mener NITO dagens regler for Bedriftsintern opplæring legger for stor begrensning på varigheten av opplæringen. Dagens ordning med en begrensning på 13 uker er ikke et tilstrekkelig verktøy for å omstille en bedrift i alvorlige problemer. NITO mener derfor regjeringen i den situasjonen deler av norsk næringsliv befinner seg bør utvide støtteperioden for bedriftsintern opplæring til 26 uker.

For det tredje legges det i dag i forskriftens § 8-4 f) en begrensning på at maksimalt 2/3 av tilskuddet til bedriftsintern opplæring skal kunne gå som tilskudd til lønnsutgifter i bedriften. I mange av de bedriftene som er rammet av den krisen vi opplever i dag er svært mange av de som er rammet av omstilling og nedbemanning personer med høyere utdanning og et høyere lønnsnivå enn det som har vært vanlig ved slike prosesser. For at Bedriftsintern opplæring i slike tilfeller skal være aktuelt for virksomheter med slik lønnsstruktur mener NITO at det vil være nødvendig å justere opp den andelen av støtteberettiget beløp som skal kunne gå til lønnsutgifter. NITO foreslår derfor at satsen økes fra 2/3 til 3/4 for støtteberettigede bedrifter og tiltak.

I § 8-4 bør det dessuten fremkomme at reglene i paragrafen ikke er til hinder for at tilskuddet til bedriften kan dekke semesteravgift eller eksamensgebyr ved universitet eller høgskole hvis dette er nødvendig for å få gjennomført nødvendig teoretisk eller praktisk undervisning av personale fra høgskole eller universitet.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

